

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 11/1984

Oslo, 20.04.2012
Vår ref: Kåre Anda Aronsen/ 12-9842

INNSPILL TIL RAPPORT OM KOSTNADSDDELINGSMODELL FOR DATALAGRING

Hovedorganisasjonen Virke er den raskest voksende hovedorganisasjonen i Norge. Vår grunntanke er at arbeidslivet fungerer best når arbeidsgiver og arbeidstaker går sammen om å skape verdier. Virke representerer mer en 15 500 bedrifter med 205 000 ansatte fra mange ulike bransjer. Felles for dem alle er at de representerer fremtidens arbeidsliv basert på kunnskap, tjenester og innovasjon. Virke organiserer bl.a. en rekke kunnskapsintensive næringer inkludert IKT og telekommunikasjon. I medlemsmassen vår har vi både tilbydere som vil være lagringspliktige og aktører innen IKT som leverer lagringsløsninger.

Virkes innspill har to hovedpoeng:

- ♦ Virke ønsker å understreke behovet for å utrede størrelsen på kostnadene forbundet med innføringen av direktivet, og hvordan disse kostnadene vil fordele seg mellom investeringskostnader, faste driftskostnader og uthentingskostnader. En slik utredning bør nyansere kostnadsbildet ved å undersøke hvilke kostnader som vil følge av forskjellige krav til sikkerhetsløsninger. Dette bør være et første steg før myndighetene vurderer fordelingsnøkler.
- ♦ Virke støtter rapportens fordelingsmodell F. Vi mener at statlige myndigheter skal godtgjøre alle kostnader som følger av innføringen av direktivet. Den viktigste begrunnelsen for dette er at en fordeling som innebærer at de private virksomhetene må bære kostnadene eller deler av kostnadene, vil virke konkurransevridende. En offentlig løsning vil i tillegg fremme kostnadseffektivitet og bidra til å sikre personvernet ved å hindre overbruk. Datalagringsdirektivet innføres på grunn av et offentlig behov for kriminalitetsbekjempelse. Da er det rimelig at tiltakene finansieres av staten.

Hovedorganisasjonen Virke

Besøksadresse:
Henrik Ibsens gate 90
NO 0255 Oslo
Postadresse:
P.O. Box 2900 Solli
NO-0230 Oslo
Tel +47 22 54 17 00
Fax +47 22 56 17 00
E-post
info@virke.no
Bankgiro
6030.05.18543
Org nr.
970 134 646 MVA

www.virke.no

Datalagringens totale kostnad

Per dags dato foreligger det ingen analyser som vurderer de økonomiske og administrative konsekvensene ved innføring av direktivet. Rapporten uttrykker at tilleggskravene til økt sikkerhet vil være kostnadsdrivende. I et brev fra Samferdselsdepartementet til Stortingets transport- og kommunikasjonskomité står det at forslaget om krav til kryptering vil bli svært dyrt. Virke oppfordrer Samferdselsdepartementet til å gjøre en grundig vurdering av kostnadsbildet i samarbeid med aktørene som leverer sikkerhetsløsningene.

Antakelsen om at økt sikkerhet vil bli svært dyrt er ikke nødvendigvis treffende. Vi opplever at den generelle diskusjonen rundt kostnadene ved økt sikkerhet, spesielt kryptering, har vært unyansert. Kostnadsnivået er svært avhengig av om lagringsteknologien må skreddersys "norske sikkerhetskrav", eller om det er mulig å benytte eksisterende "hylleløsninger". De store leverandørene av databaseteknologi kan i dag levere teknologier som er transparent slik at kryptering kan implementeres, driftes og vedlikeholdes uten vesentlige ulemper for databasens eiere, brukere og driftsoperatører.

Alternative kostnadsfordelingsmodeller

Virke støtter rapportens modell F, der staten tar alle kostnadene forbundet med innføringen av direktivet.

Hvis andre fordelingsmodeller velges, vil innføringen av direktivet virke konkurransevridende på grunn av virksomhetenes ulike størrelse og finansielle situasjon. Noen av bedriftene vil få en økonomisk belastning som er relativt tyngre enn andres. Spesielt vil dette gjelde mindre og nyere selskaper, noe som innebærer at innføringen vil hindre økt konkurranse i markedet. Virke mener at en slik situasjon er uheldig og uholdbar.

Rapporten viser at fordeling F gir staten incentiver til å gjøre innføringen av direktivet kostnadseffektiv. Når staten har totalansvar for kostnadene, vil myndighetene i større grad kunne påvirke valg av implementeringsløsning. Med andre fordelingsmodeller enn F, er det en fare for at datalagringsløsningene som velges ikke vil være de mest kostnadseffektive, siden staten her i mindre grad har mulighet til å se implementeringen i et helhetlig perspektiv.

Rapporten anbefaler modell E, hvor virksomhetene tar deler av kostnadene. Argumentasjonen for dette bygger kun på en antakelse om at virksomhetene ikke vil ha tilstrekkelig incentiv til å tilrettelegge for kostnadseffektive løsninger. Dette er et forenklet syn på virkeligheten, og det finnes en rekke andre måter å løse dette på. Blant annet gjennom at ansvarlige myndigheter kan kontrollere kostnadseffektiviteten ved refusjon av kostnader.

Det viktigste incentivet en finansieringsmodell kan bidra med, er å hindre at offentlige myndigheter overbruker data. Erfaringsmessig fra andre land er det tydelig at dette best kan hindres ved at politiet eller andre aktuelle myndigheter bærer kostnadene selv. Slik vil en offentlig løsning ikke bare føre til kostnadseffektivitet, men vil hindre overbruk og styrke personvern. Vi ønsker å uttrykke bekymring for at data som blir lagret for ett spesifikt formål, blir brukt til andre ettersom tiden går og flere ser nytten av den aktuelle dataen.

En utfordring i forlengelsen av dette gjelder hvem som skal være lagringspliktige. Det er ikke gitt at kommunikasjonstjenester blir levert av samme type aktører i fremtiden som i dag. Vi opplever stadig bransjegliding drevet av teknologiutvikling, som betyr at bransjer leverer tjenester de tidligere ikke har gjort (eksempelvis kommunikasjon over nye plattformer).

Videre vil vi fremheve at formålet med direktivet er å effektivisere kriminalitetsbekjempelse. Virksomhetene med lagringsplikt har derimot ingen nytte av denne "tjenesten". Slik sett er det urimelig at disse kostnadene skal falle på virksomhetene.

Vennlig hilsen

Hovedorganisasjonen Virke

Alisdair Munro
Direktør Virke kunnskap og teknologi

Kåre Anda Aronsen
Seniorrådgiver